

U S T A W A

z dnia 13 grudnia 1957 r.

o opłacie skarbowej.

Art. 1. 1. Opłatę skarbową pobiera się;

- 1) od podań i załączników do podań wnoszonych do organów władzy i administracji państwowej, nie wyłączając środków odwoławczych i innych środków prawnych, przewidzianych w przepisach o postępowaniu administracyjnym lub podatkowym,
- 2) od czynności urzędowych podejmowanych na wniosek zainteresowanych przez organy władzy i administracji państwowej,
- 3) za świadectwa (zaświadczenia, poświadczenia, wypisy, odpisy, wyciągi i protesty weksli) wydawane na wniosek zainteresowanych przez organy władzy i administracji państwowej,
- 4) za zezwolenia (koncesje, licencje, pozwolenia, potwierdzenia) wydawane na wniosek zainteresowanych przez organy władzy i administracji państwowej,
- 5) od pism stwierdzających czynności cywilno-prawne, a w szczególności od: rachunków, weksli, przekazów, pełnomocnictw, poręczeń, ustanowienia hipoteki, dokumentów przewozowych oraz od umów majątkowych małżeńskich.

2. W zakresie wykonywania przez przedsiębiorstwa i instytucje państwowe, organizacje zawodowe i społeczne czynności organów administracji państwowej opłatę skarbową pobiera się od podań i załączników do podań wnoszonych do nich, od ich czynności urzędowych oraz za świadectwa i zezwolenia przez nie wydawane.

3. Rada Ministrów określa szczegółowo w drodze rozporządzenia przedmioty opłaty skarbowej wymienione w ust. 1, ustala wysokość stawek opłaty od poszczególnych przedmio-

tów opłaty, jak również może wprowadzać zwolnienia całkowite lub częściowe od tej opłaty.

4. Minister Finansów może przyznawać dalsze zwolnienia od opłaty skarbowej dla poszczególnych przedmiotów opłaty lub dla grup osób w granicach słuszności gospodarczej.

5. Stawki opłaty skarbowej ustalone w trybie ust. 3 nie mogą przewyższać:

- 1) od przedmiotów opłaty określonych w ust. 1 pkt 1 — od podania 250 zł i od załącznika do podania 2 zł,
- 2) od przedmiotów opłaty określonych w ust. 1 pkt 2 — 400 zł, a jeżeli opłata będzie pobierana od stronicy dokumentu — 50 zł od stronicy,
- 3) od przedmiotów opłaty określonych w ust. 1 pkt 3 — 50 zł, a jeżeli opłata będzie pobierana od stronicy dokumentu — 20 zł od stronicy; przy stawkach procentowych — 2%,
- 4) od przedmiotów opłaty określonych w ust. 1 pkt 4 — 5.000 zł, a jeżeli opłata będzie pobierana od m² powierzchni — 5 zł od jednego m² powierzchni, a przy stawkach procentowych — 25%,
- 5) od przedmiotów opłaty określonych w ust. 1 pkt 5 — 300 zł, a przy stawkach procentowych — 1%.

6. Stawki opłaty skarbowej od poszczególnych przedmiotów opłaty mogą być podwyższone lub obniżane na określonym terenie w drodze uchwały powiatowej (miejskiej) rady narodowej w granicach do 10% stawek opłaty ustalonych w trybie ust. 3. Podwyższenie opłat nie może przekraczać granicy określonej w ust. 5.

Art. 2. 1. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej ciąży na osobach fizycznych, spadkach nieobjętych oraz na nie będących podmiotami gospodarki uspołecznionej osobach prawnych, stowarzyszeniach i spółkach, jeżeli składają one podania lub załączniki do podań, uzyskują świadectwa lub zezwolenia, dokonują czynności cywilno-prawnych lub jeżeli w ich interesie dokonywane są czynności urzędowe. Jeżeli czynności cywilno-prawne są dokonywane wspólnie przez kilka podmiotów lub czynności urzędowe są dokonywane na rzecz kilku podmiotów, obowiązek uiszczenia opłaty ciąży na nich solidarnie.

2. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej ciąży również:

- 1) na jednostkach budżetowych, na podmiotach gospodarki uspołecznionej oraz na organizacjach politycznych, społecznych i zawodowych — od zezwoleń oraz od weksli i protestów weksli, od przekazów, poręczeń, ustanowienia hipoteki i od dokumentów przewozowych, a ponadto —
 - 2) na podmiotach gospodarki uspołecznionej oraz na organizacjach politycznych, społecznych i zawodowych — od czynności urzędowych — w zakresie spraw adresowych.
3. Obowiązek uiszczenia opłaty ciąży wyłącznie na podmiotach wymienionych w ust. 1, jeżeli kontrahentami czynności cywilno-prawnych są podmioty wymienione w ust. 1 i 2. Obowiązek uiszczenia opłaty ciąży natomiast solidarnie na podmiotach wymienionych w ust. 1 i 2, jeżeli składają one wspólnie podania lub załączniki do podań albo jeżeli w ich wspólnym interesie dokonuje się czynności urzędowych lub wydaje świadectwa albo zezwolenia.

Art. 3. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi zakres zwolnień od opłaty skarbowej — z zastrzeżeniem wzajemności — dla państw obcych oraz uwierzytelnionych w Polsce przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych państw obcych, jak również dla innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, a także dla pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych państw obcych oraz osób z nimi zrównanych nie będących obywatelami polskimi.

Art. 4. 1. Wolne są od opłaty skarbowej podania i załączniki do podań, czynności urzędowe, świadectwa, zezwolenia, pełnomocnictwa i poręczenia w sprawach:

- 1) karnych i dyscyplinarnych,
- 2) alimentarnych, opieki i przysposobienia,
- 3) ubezpieczenia społecznego, zaopatrzenia rentowego, pomocy społecznej, ulg określonych w przepisach szczególnych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i ich rodzin oraz uprawnień i ulg dla inwalidów,
- 4) powszechnego obowiązku wojskowego,
- 5) wyborów do Sejmu i rad narodowych.

2. Wolne są od opłaty podania i załączniki do podań, których przedmiotem są zażalenia i skargi na czynności organów władzy i administracji państwowej, jak również zażalenia o naruszeniu praworzędności. Nie dotyczy to podań określanych przez strony jako skargi i zażalenia, lecz będących w istocie swych odwołań lub innymi środkami prawnymi, składanymi w toku instancji.

3. Wolne są od opłaty skarbowej podania i załączniki do podań w sprawach zatrudnienia oraz świadectwa wydawane na skutek tych podań.

4. Wolne są od opłaty skarbowej podania o wydanie świadectw oraz wydawane na skutek tych podań świadectwa niezbędne dla uzasadnienia wniosków w sprawach wymienionych w ustępie poprzedzającym.

Art. 5. 1. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej powstaje:

- 1) od podań i załączników do podań, świadectw i zezwoleń — z chwilą wniesienia podania lub złożenia załącznika do podania, podpisania protokołu lub wydania świadectwa albo zezwolenia,
- 2) od czynności urzędowych — z chwilą sporządzenia pisma lub protokołu albo z chwilą dokonania czynności, jeżeli w jej wyniku nie jest wydany żaden dokument,
- 3) od pism stwierdzających czynności cywilno-prawne z chwilą sporządzenia pisma,
- 4) od pism stwierdzających czynności cywilno-prawne sporządzonych za granicą — w terminie 7 dni od dnia wprowadzenia ich do Polski; jeżeli daty wprowadzenia nie da się ustalić, termin 7-dniowy liczy się od dnia otrzymania ich w Polsce przez osoby, na których ciąży obowiązek uiszczenia opłaty.

2. Pismo stwierdzające czynność cywilno-prawną uważa się za sporządzone, jeżeli:

- 1) zostało podpisane przez obie strony lub choćby przez jedną ze stron i wręczone drugiej stronie lub osobie trzeciej bądź przedstawione sądowi celem dokonania wpisu w księdze wieczystej, bądź sporządzone sądowo lub notarialnie albo notarialnie uwierzytelnione,
- 2) protokół stwierdzający czynność cywilno-prawną został podpisany choćby przez jedną stronę,
- 3) pismo stwierdzające przyjęcie oświadczenia zostało doręczone stronie składającej oświadczenie,
- 4) pismo stwierdzające czynność cywilno-prawną, sporządzone wobec świadków, podpisali tylko świadkowie lub jeden z nich.

3. Opłatę skarbową od weksli należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; od weksła trasowanego płatno na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz — przed przyjęciem weksła lub umieszczeniem pierwszego indosu, a od weksła wystawionego za granicą także przed przyjęciem zapłaty, wręczeniem innej osobie lub przed wytoczeniem skargi o pretensje z weksła; przepis ten stosuje się również do przekazów.

Art. 6. 1. Do obliczania i pobierania od podatnika opłaty skarbowej oraz do wpłacania jej na rachunek właściwego organu finansowego obowiązani są jako płatnicy:

- 1) notariusz — od pism stwierdzających czynności cywilno-prawne, sporządzanych przed nim lub przedstawionych mu celem dokonania czynności notarialnej, oraz od oświadczeń przez niego dokonywanych,
- 2) przewoźnik — od listów przewozowych i innych dokumentów stwierdzających, że otrzymał rzecz do przewozu (dowód ładunkowy, receptis, kwit bagażowy itp.),
- 3) przedsiębiorca okretowy oraz przedsiębiorca żeglugi powietrznej (jego pełnomocnik i komisant) — od dokumentów przewozowych, upoważniających do jazdy statkiem morskim lub powietrznym.

2. Płatnicy stwierdzają na oryginałach bądź odpisach pism wydawanych stronom sposób obliczenia opłaty, a miażdżenie rodzaj i przedmiot opłaty, sumy uiszczonych opłat bądź powód niepobrania opłaty oraz pozycje rejestru opłat. Takie samo stwierdzenie płatnicy umieszczają w rejestrach oraz na pismach pozostających w aktach.

3. Płatnicy obowiązani są uzależnić dokonanie czynności lub wydanie dokumentu od uprzedniego uiszczenia opłaty skarbowej.

4. Poza przypadkami wymienionymi w ust. 1 opłatę skarbową od podań i załączników do podań, czynności urzędowych, świadectw i zezwoleń pobierają w znaczkach skarbowych organy władzy i administracji państwowej albo przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje wymienione w art. 1 ust. 2, przyjmujące podania, wykonujące czynności urzędowe lub wydające świadectwa czy zezwolenia. Jeżeli

w myśl przepisów o zobowiązaniach podatkowych należna opłata ma być uiszczona gotówką — opłatę pobiera organ finansowy.

5. Minister Finansów określi sposób pobierania lub uiszczania opłaty oraz sposób prowadzenia rejestrów opłaty skarbowej.

Art. 7. Jeżeli świadectwo, zezwolenie albo pismo stwierdzające czynność cywilno-prawną są zwolnione od opłaty ze względu na cel, w jakim mają być użyte — użycie ich w innym celu powoduje obowiązek pobrania od nich opłaty przez ten organ, któremu świadectwo, zezwolenie albo pismo przedstawiono bądź który stwierdzi użycie ich w innym celu.

Art. 8. 1. Kierownicy organów pobierających opłatę, jak również organy nadzorcze obowiązane są przy dokonywaniu kontroli działalności organów pobierających opłaty sprawdzać jednocześnie prawidłowość poboru opłaty skarbowej.

2. Pracownicy organów władzy i administracji państwowej oraz uspołecznionych zakładów pracy mają obowiązek kontrolowania uiszczania opłaty skarbowej od podań, świadectw i zezwoleń podlegających opłacie oraz pism stwierdzających czynności cywilno-prawne, przedstawionych im w związku z załatwianymi przez nich sprawami. W razie stwierdzenia nieuiszczenia opłaty lub uiszczania jej w niedostatecznej kwocie należy pobrać opłatę i skasować znaczki na świadectwie, zezwoleniu lub piśmie, w razie zaś odmowy jej uiszczania — odmówić przyjęcia podania, świadectwa, zezwolenia lub pisma.

3. Ogólny nadzór nad poborem opłaty skarbowej sprawuje Minister Finansów i podległe mu organy finansowe.

Art. 9. 1. Opłata skarbowa podlega zwrotowi, jeżeli została uiszczona nienależnie lub w kwocie wyższej od ustawowo przewidzianej albo jeżeli mimo uiszczania opłaty nie wykonano czynności urzędowej lub nie wydano dokumentu. Opłata podlega również zwrotowi, jeżeli czynność prawna stwierdzona pismem, od którego uiszczono opłatę, jest nieważna lub została uznana za nieważną albo jeżeli okoliczności wskazują, że warunek zawieszający, od którego uzależniono czynność prawną, nie ziści się.

Zwrot opłaty nie przysługuje jednak, jeżeli niewykonanie czynności nastąpiło z winy strony lub jeżeli strona odmówiła przyjęcia dokumentu albo jeżeli uiszczona opłata nie przekracza 10 zł.

2. Zwrotu opłaty dokonuje organ finansowy, na którego rachunek suma podlegająca zwrotowi została zarachowana, a jeżeli opłatę uiszczono znakami wartościowymi —

organ finansowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania podatnika. Do wniosku o zwrot należy dołączyć zaświadczenie stwierdzające, że pobrana opłata podlega zwrotowi, wydane przez ten organ, który pobrał opłatę, a jeżeli zwrotowi podlega kwota uiszczona gotówką — także dowód dokonania wpłaty. Jeżeli pismo, od którego uiszczono opłatę, jest w posiadaniu organu, który pobrał opłatę — organ ten przesyła pismo organowi finansowemu.

Art. 10. Nie podlegają opłacie skarbowej podania i załączniki do podań wnoszone do organów władzy i administracji państwowej oraz wydawane przez nie świadectwa; o ile z mocy odrębnych przepisów prawnych podlegają opłatom na rzecz Państwa (opłaty specjalne) lub są na mocy tych przepisów od tych opłat zwolnione.

Art. 11. W dekrety z dnia 14 sierpnia 1954 r. o paszportach zagranicznych (Dz. U. Nr 39, poz. 170):

1) art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Paszporty zwyczajne oraz dokonywane w kraju w tych paszportach wpisy podlegają opłacie skarbowej.”

2) art. 19 i art. 24 ust. 3 skreśla się.

Art. 12. 1. Tracą moc:

1) dekret z dnia 3 lutego 1947 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 1951 r. Nr 9, poz. 73),

2) art. 18 ust. 2 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1951 r. Nr 55, poz. 382, z 1956 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 21, poz. 101),

3) art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 1951 r. Nr 4, poz. 26 i z 1953 r. Nr 43, poz. 210),

4) art. 74 (1), 160 (1) zdanie pierwsze i art. 213 (1) rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. Nr 39, poz. 384 z późniejszymi zmianami).

2. Tracą moc przepisy szczególne dotyczące zwolnień od opłaty skarbowej z wyjątkiem zwolnień wynikających z umów międzynarodowych.

Art. 13. Przepisy uchylone na podstawie art. 11 i 12 stosuje się jednak do przedmiotów opłaty, co do których obowiązek uiszczania opłaty powstał przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki